SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. XCVI. No. 56. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, MARCH 25, 1989 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 25-го БЕРЕЗНЯ 1989 Ч. 56. РІК XCVI

Пам'ятайте про Україну!

„Покотилася плаями писанка Аж до Довбушевої церкви"

СОВЄТСЬКИЙ ЖУРНАЛ НАДРУКУЄ УРИВКИ З КНИЖКИ Р. КОНКВЕСТА

Москва. — Агентство Асошіейтед Пресс повідомляє, користуючись інформацією газети „Московскіє Новості", що ленінградський журнал „Нєва" незабаром надрукує уривки з книжки Роберта Конквеста „Жнива Розпачу", темою якої є штучний голод в Україні, зорганізований сталінським режимом в часі загальної колективізації в 1932-33 роках.

Як відомо, під час голодової облоги України там загинуло від 7 до 10 міл. осіб, в більшості селян, які в основному були потенційними противниками комуно-московського режиму з тієї хвилини, як тільки вони мали змогу ближче запізнатися з політикою комуністичних диктаторів.

Відповідаючи в Ню Йорку на запитання кореспондента газети „Московскіє Новості", Р. Конквест заявив, що щиро підтримує політику гласности і перебудови, запропоновану сьогоднім керівником СССР Міхаїлом Ґорбачовим. Він висловив при тому надію, що читачі журналу „Нєва" приймуть до уваги, що від часу штучного голоду і написання книги були відкриті нові злочини сталінського режиму не тільки в Україні, але також в інших місцях СССР. Конквест заявив також, що хотів би в цьому році відвідати Совєтський Союз.

Хор „Журавлі" поїхав з виступами в Україну

Варшава, Польща. — Український тижневик у Польщі „Наше Слово" повідомив у числі з 5-го березня ц.р., що відомий чоловічий хор „Журавлі" під диригентурою Романа Ревако-вича, який концертував з великим успіхом також в З'єднаних Стейтах Америки і Канаді, виїхав у другій половині березня у концертове турне в Україну.

„Заспівати на землі своїх предків, — пише газета, — було великою мрією всіх хористів та їх диригента і врешті мрія ця здійснилася в 17-ліття художньої діяльности ансамблю".

До виступів в Україні „Журавлі" підготовлялися ввесь час, але коли турне вже стало дійсним, тоді від 4-го до 12-го лютого у Слупську організовано „журавлинний" злет, на якому хор, між іншими, підготовлявся до концертового турне по Україні.

Під час концертового турне хор „Журавлі" співатиме своїм братам у Львові, Рівному, Києві та інших містах.

Вийшли каталоги української преси

Едмонтон, Алта. — Канадський Інститут Українських Студій повідомляє про перевидання чотирьох важливих українських каталогів українських газет, що зберігаються у архівах Центральної наукової бібліотеки Академії Наук Української ССР. Каталоги перевидано за домовленням з бібліотекою, яка первісно видала їх малими тиражами між 1971 і 1985 роками. Ці каталоги конечно потрібні дослідникам і бібліотекам, і їх надруковано великим форматом в інститутській серії довідників. Заголовки такі: ч. 25 „Каталог дореволюційних газет, що видавалися в Україні (1822-1916)" (ціна 13 дол.); ч. 26 „Газети Радянської України 1917-1920 рр." (9 дол.); ч. 27 „Газети Радянської України 1921-1925 рр." (16 дол.); ч. 28. „Газети Радянскої України 1926-1929 рр." (20 дол.).

Замовлення слід висилати на адресу: Ukrainian Academic Press, 6931 S. Yosemite St., Englewood, Colo. 80112.

Ірина Сеник

Космацька писанка

Високо в горах
Писанка пишалась
Як задзвонила Весна
У лісові дзвіночки
Покотилася плаями
Писанка
Аж до Довбушевої церкви
Під церквою
Квітень квітував
Зобачивши писанку
Скинув крисаню
Тричі поклонився

— Ти чия і звідки
Красуне

— Хіба не бачиш:
Вуставки княгинкові
Киптар і постоли
З лелітками
Капчурики летєчі
Космацька я
З Рушору.

Клівленд святкуватиме 50-ліття проголошення самостійности Карпатської України

Клівленд (В. Боднар) — Громадський комітет під патронатом СКВУ і в співпраці з УЗО в Клівленді-Парми в проводі з проф. д-ром Михайлом Папом плянує відзначити 50-ліття проголошення самостійности Карпатської України в неділю, 2-го квітня ц.р., о год. 5-ій по полудні в залі української автокефальної православної церкви Св. Тройці в Норт Роялтон.

В різноманітній програмі виступатимуть: святочне слово — Проф. М. Пап, сольоспів, спів з бандурами, вокалальний жіночий дует, деклямація і монтаж пластової молоді.

В цьому дні будуть відправлені поминальні Богослуження у всіх українських церквах за спокій душ поляглих героїв в році 1939.

Мандрівна виставка творів Я. Гніздовського продовжується у Вірджінії

Джерзі Сити, Н.Дж. — Як уже інформовано, Музей мистецтва у стейті Вірджінія випозичив певну скількість картин і дереворізів покійного українського мистця Якова Гніздовського щоб показати їх на різних мистецьких виставах в тому стейті.

Після року, коли картини були виставлені при нагоді різних мистецьких імпрез, музей звернувся до дружини Я. Гніздовського з проханням залишити їм твори мистця на ще один рік, щоб показати їх продовж травня у Мистецькому центрі у Вейнесборо, а від половини серпня до половини вересня ц.р. у Мистецькому цернті Пенінсуля в Нюпорт Нюз, Ва.

Б. Єльцин виступив проти бюрократів

Москва. — Колишній перший секретар Московського міського комітету партії Борис Єльцин виступив у вівторок , 21-го березня, на передвиборчих зборах московського автомобільного заводу, яким керує його суперник, ставленик вищого партійного керівництва Євґеній Браков.

В конференційній залі заводу Б. Єльцин звернувся до робітників заводу і під бурхливі апльодисменти присутніх знову перерахував основні точки своєї плятформи: ліквідацію всіх і всяких привілеїв для партійних і державних керівників, всенародне обговорення найбільш актуальних справ, таких, наприклад, як запровадження багатопартійної системи, і, нарешті, проведення прямих виборів у всі виборні органи і на ключові державні посади.

„Нам потрібні прямі вибори зверху донизу, в тому числі і вибори президента, пост якого займає тепер М. Ґорбачов", — сказав Єльцин.

Далі, коментуючи призначення партією рівно 100 кандидатів на 100 місць, відведених їй на З'їзд народних депутатів, Б. Єльцин сказав: „Партійні вибори, що відбулися в ЦК минулого тижня, не можуть служити зразком демократії в нашому суспільстві".

Західні кореспонденти зауважують, що голос Єльцина нерідко зривався від напруження: тепер йому кожний день доводиться виступати на зборах у двох-трьох місцях. Оратор різко критикував підхід нинішнього кремлівського керівництва до вирішення економічних і, зокрема, сільськогосподарських проблем, вказавши, що „прості люди покищо нічого не дістали від реформ".

„Уже втретє ми намагаємося вирішити продовольчу проблему, і весь час — напівзаходи, напівзаходи, — заявив Єльцин. — А в той час Совєтський Союз страдає від інфляції і господарської політики, яка практично зайшла в безвихідь і із-за якої купівельна спроможність карбованця впала на 60 відсотків... Якщо ми й далі йтимемо таким шляхом, то не можна ґарантувати, що в найближчі два-три роки буде досягнуто якесь поліпшення", — сказав він.

Понад 1000 робітників заводу неодноразово переривали промову оратора апльодисментами. В інтерв'ю зі західніми журналістами після зборів робітники говорили, що вони нічого не мають проти свого директора Є. Бракова і вважають його здібною людиною. Однак, на їх думку, Єльцин більш здібний представляти Москву на З'їзді народних депутатів, вибори на який відбудуться в неділю, 26-го березня.

Газета „Московская Правда" надрукувала чергову статтю, спрямовану проти Єльцина, обвинувачуючи його в „лицемірстві" і некоректних методах ведення передвиборчої кампанії.

Також в Литві вибухають хемічні збірники

Москва. — Агентство Асошіейтед Пресс інформує, що 21-го березня ц.р. на фабриці штучних удобрень в литовському місті Йонава, віддаленого на 45 миль від Вільнюса, вибух з невідомих покищо причин величезний резервуар у якому зберігалось понад 7,000 кубічних метрів отруйного ґазу високої концентрації.

Під час вибуху загинуло на місці дві особи, а понад 40 були поранені, зглядно поражені отруйною речовиною. Викинений високо в атмосферу ґаз тепер пересувається, під подувом вітру, в сторону Російської ССР і розходиться взагалі по великій частині території Совєтського Союзу.

Виступаючи на телевізійній програмі новинок, заступник голови Ради Міністрів Литовської ССР Юрій Русенко повідомив, що боротьба з пожежею, яка вибухла зараз після розриву резервуару, тривала майже цілий день і що у зв'язку з цим треба було евакувати велику частину населення з поблизьких околиць довкола фабрики і збірника. Він додав, що на цьому правдоподібно евакуацію населення треба буде припинити з огляду на те, що трійливий ґаз піднявся високо над Йонавою, або пересунувся на схід на територію Російської ССР.

Республіканський уряд в Литві покликав до життя окрему комісію специялістів для слідства катастрофи, яка може мати довготривалі наслідки, головно для тих осіб, які знаходились близько до збірника.

Кореспондент АП пригадує, що в останніх роках в прибалтійських республіках все голосніше говориться про загрозу для довкілля, тобто для населення і природи. Комітети збереження екології працюють повною парою, а їхнє членство збільшується з кожним місяцем. Литовці, латиші й естонці зажурені зростаючою загрозою від кусто набудованих промислових підприємств та нуклеарних електростанцій, які становлять поважну загрозу також для населення України й інших республік.

ЄВГЕН МОГИЛА: „ОСЛАВ'ЯНИ" — МОЯ ПРИСТРАСТЬ

Ансамбль „Ослав'яни".

Як відомо, вже наступного тижня прибуде з Польщі український народний ансамбль пісні і танку „Ослав'яни" на довше турне по ЗСА і Канаді під патронатом УНСоюзу і КУК у співпраці з імпресаріо Генриком Міхальським.

Щоб читачі могли запізнатися з ансамблем, внизу поміщуємо уривки з інтерв'ю з його художнім керівником Євгеном Могилою, яке минулого року перевела Богуслава Мацієвич для газети „Наше Слово", єдиного українського періодика, що появляється у Варшаві під еґідою Українського Суспільно-Культурного Товариства (УСКТ).

Народний ансамбль, „Ослав'яни" з Мокрого, біля Санока, що від перших днів існування працює під художнім керівництвом Євгена Могили — це 16 років присутности на сцені, понад 160 концертів перед українською і польською публіками.

„Ослав'яни" — це також молодість, життєрадісність і прагнення донесення надбань української культури всюди там, де чекають її спраглі глядачі-слухачі. Їхні концерти — це ефект відданої праці усіх членів колективу та їхнього керівництва. Але широку картину успіхів і турбот „Ослав'ян" хай розкриє сам художній керівник Євген Могила, з яким я провела розмову незадовго до концерту на заокеанське турне.

(Закінчення на стор. 3)

ВЕЛИКОДНІ СВЯТА

З уваги на свято Воскресіння Христового, у понеділок, 27-го березня ц.р., Головна Канцелярія УНСоюзу і В-во „Свобода" будуть закриті. Перше число щоденника друкуватиметься у вівторок з датою середи, 29-го березня. — Ред.

У СВІТІ

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР АВСТРАЛІЇ Боб Гок стрінувся з питанням про його особисте життя, признався в телевізійному інтерв'ю, що він не був вірний жінці, з якою одружений вже 33 роки. Гок заявив під час інтерв'ю, що він поповнив „зраду" і „злочин", чого він буде уникати в майбутньому, признався, що далі любить свою жінку Гейзел, яку він назвав „вірною подругою і жінкою сильного характеру". Керівник Робітничої урядової партії, Гок мусить заповісти нові парляментарні вибори в половині 1990 року і заявив, що й далі старатиметься про перевибір.

ПОЛЬСЬКИЙ СОЙМ розпочав дискусії над переведенням економічних реформ в країні, одобрених урядом і робітничими профспілками, в тому числі профспілкою „Солідарність". Представники сойму дискутуватимуть також над зміною законодавства, особливо тих точок у законі, які були предметом двосторонніх переговорів. Обговорюються пропозиції і про те, щоб у Польщі створити сенат і палату представників, яких нарід буде вибирати у безпосередніх виборах, без назначення і без втрузання компартії. Предметом дискусії є також надання президентові більше повновластей і допущення до вільної діяльности інші політичні партії. Процес обговорення законодавства й економіки може тривати кілька тижнів, - кажуть спостерігачі.

КАНДИДАТУРА АКАДЕМІКА Андрея Сахарова може здобуде одобрення і він таки візьме участь у з'їзді депутатів і виборі нового складу совєтського парляменту, який займатиметься плянуванням внутрішньої і зовнішньої політики. Після виборів парлямент буде називатися „Вищим совєтським законодавчим органом". Кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" вважає, що Сахаров має всі вигляди бути обраним, не зважаючи на те, що він відтягнув свою кандидатуру раніше, заявивши, що або він буде кандидатом Академії Наук СССР, або зовсім не буде. Тепер керівництво академією хоче в якийсь спосіб полагодити цю справу, яка може мати неґативні наслідки в майбутньому, якщо її залишити неполагодженою.

СОВЄТСЬКИЙ ДИПЛОМАТ Юрій Пастусов, який мусів покинути територію З'єднаних Стейтів Америки через те, що займався діяльністю незгідною з дипломатичним статусом, одним словом займався шпигунством в користь Совєтського Союзу, заперечив закиди американців і підкреслив, що він став жертвою провокації американської розвідчої аґенції. Пастусов був обвинувачений 8-го березня ц. р. і йому наказали покинути ЗСА на протязі 48 годин. У відплату Москва „видворила" з СССР американського аташе підполковника Даніела Френсиса ван Ґанді.

КОРЕСПОНДЕНТИ В КАБУЛІ і Пакістані пробують пояснити чому розпочата ще 5-го березня офензива антикомуністичних повстанців-муджагединів на третє по величині місто в Афганістані, Джалялябад, не увінчалася успіхом. На думку багатьох кореспондентів і військових спостерігачів, офензива була погано приготована, акції поодиноких партизанських груп не були скоординовані. Спостерігачі підкреслюють, що за дев'ять років війни повстанцям не вдалося здобути ані одного більшого міста. Цієї обставини вони не взяли до уваги, підготовляючись до атаки на Джалялябад. Не маючи практики у здобутті міст і боротьби в місті, головне командування муджагединів мусіло солідніше приготовитись, знаючи, що совєтські війська добре обезпечили оборонні пункти міста і залишили масу тяжкої зброї масового винищування. З огляду на це муджагедини втратили в перших днях офензиви багато своїх вояків.

В АМЕРИЦІ

ЗНАВЦІ ПІДВОДНИХ воєнних човнів у своєму звіті, який опубліковано в останніх днях, говорять про те, що морська фльота ЗСА у своїх дослідах не присвятила належної уваги техніці майбутнього. Група з десятьох специялістів, які є дорадчим панелем, назначеним Комісією збройних сил Палати Репрезентантів, твердять, що найважливішим завданням Пентагону повинно бути вміння виявити присутність ворожих підводних човнів біля берегів Америки і знищити їх.

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ харчів і ліків ЗСА знесло вже деякі заборони щодо імпортованих овочів з Чіле, серед них дозвіл знову продавати в крамницях ЗСА грушки та нектарини, спроваджувані з тої країни. Минулого тижня вже було сказано, що коли перевірять п'ять відсотків спровадженого чілійського винограду та інших ягід, то тоді буде можна вже знову їх продавати в крамницях. Все ж таки після цієї осторогн попит на овочі спроваджувані з Чіле значно обнизився.

ДЕМОКРАТИЧНІ ПРОВІДНИКИ в Палаті Репрезентантів погодились на законопроєкт, котрий підніс би мінімальну заробітну ставку до 4.55 дол на годину від теперішньої 3.35 дол. одначе нижчу ставку на 60 днів для нових робітників, чи робітників-учнів. Навіть якщо цей законопроєкт буде прийнятий Палатою Репрезентантів, то президент Джордж Буш заявив, що накладе своє вето тому, що не погоджується з більшою ставкою, як 4.25 дол. на годину.

ДЖЕМС ФЛЕЧЕР, який з великою неохотою погодився взяти провід Крайового управління аеронавтики і дослідження простору після трагедії міжпростірної ракети „Челленджер" в січні 1986 року, заявив, що він резиґнує з цього посту з днем 8-го квітня ц. р. Свою резиґнацію він зложив на руки президента Джорджа Буша, який, прийнявши її, вже розглядається разом зі своїми дорадниками за відповідним на цей пост кандидатом. Дж. Флечер цю функцію сповняв вже другим наворотом, бо вперше він був назначений на цю позицію президентом Р. Реґеном і пробув на ній від квітня 1971 до травня 1977 року.

КОЛИШНІЙ КОНҐРЕСМЕН Ричард Чейні, якого неофіційно заприсяжено зараз після того, як одобрено його кандидатуру на пост секретаря Департаменту оборони, у вівторок, 21-го березня ц. р., був заприсяжений офіційно суддею Лоренсом Сілверманом у набагато параднішій церемонії в Пентагоні в присутності самого президента Джорджа Буша та віцепрезидента Дена Квейла.

ФЕДЕРАЛЬНА АДМІНІСТРАЦІЯ летунства попередила европейські летунські лінії про те, що існують можливості схоплення американського літака на одному з летовищ в Европі. Точніших даних в цій справі немає, але з уваги на святочний час, всі причетні до повітряної індустрії роблять додаткові заходи, щоби тому запобігти. Одначе у Вашінгтоні працівники Федеральної адміністрації летунства відмовились від будь-яких коментувань на цю тему заявляючи, що „про це тут не говориться."

ВЕРХОВНИЙ СУД ЗСА голосами 9 до 0 проголосував у середу, 22-го березня, що особисті папки кримінальних історій, які втримують ФБІ, в ніякому разі не є до виявлення, якщо б цього хтось домагався на базі акту свободи інформації. Верховний Суд вирішив, що це було б втручанням в особисті людські таємниці. У ширшій інтерпретації цього рішення вказується й на те, що надужання компюторів в утримуванні особистих таємних інформацій може з часом також стати загрозою для приватности громадян.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Реакція проти комунізму

Республіка в Центральній Америці Ель Сальвадор — далеко від нас і ніби не має нічого спільного з українською проблематикою. Насправді — всі події у широкому світі так чи інакше взаємно пов'язані й останні події в оцій країні тісно пов'язані з центральною проблемою сучасного світу: боротьби між комунізмом і демократією. Тому варто їм ближче приглянутись.

Ель Сальвадор лежить над Караїбським морем, межуючи на півночі з Ґватемалею і Гондурасом. Спершу еспанська колонія — Ель Сальвадор усамостійнився у 1821 році. Але народ у цій країні величиною стейту Массачусетс і населенням неціпих 6 мільйонів душ, зазнав у своїй історії багато лиха. Коротка війна з Гондурасом у 1869 році коштувала Ель Сальвадорові понад 2,000 вбитих. Мир був хиткий і бої спалахували в наступних кількох роках: У 1879 році відбувся там військовий переворот і почала правити військова хунта, проти якої зараз же постала ліва партизанка. Тоді то розпочалася громадянська війна, яка з перервами і з меншою чи більшою натугою триває по нинішній день. Комуністи партизанку підтримують зброєю і грішми. Куба і Нікараґуа — ці дві країни насправді є тільки посередниками на послугах Москви, яка намагається поширювати свої впливи на американському континенті.

У 1984 році, п'ять років тому, загальні вибори дали перемогу Християнській Демократичній партії, що її голова Хозе Наполеон Дуарте став президентом. Але він не зумів здавити дальшої комуністичної партизанки, хоча отримував від ЗСА за президентури Роналда Реґена військову й фінансову підтримку. Минулої неділі відбулися у Ель Сальвадорі нові вибори. Комуністичні партизани силоміць намагалися ці вибори спаралізувати, вони закликали летючками і підпільними радіопередачами до бойкоту виборів та переводили масові акти терору, щоб громадян відстрашити від виборчих домівок. Проте, за винятком північної гористої смуги, опанованої комуністичними партизанами, люди таки пішли голосувати: виграв значною більшістю з-посеред сімох президентських кандидатів представник Націоналістично-республіканського Союзу, багатий власник плянтацій кави, Альфредо Крістіяні.

Кандидат дотеперішньої керівної Християнської Демократичної партії Фідель Чавез Мена опинився на другому місці. Крістіяні виграв такою більшістю, що не буде тісніших виборів між двома кандидатами з найбільшою, але не вирішною, кількістю голосів.

Цей вислід виборів треба вважати за реакцію не тільки проти комуністичних партизанів, але й проти президента Дуарте, який відповідальний за деморалізацію державного війська і поліції. Члени органів безпеки в Ель Сальвадорі почали наслідувати жорстокі методи комуністичних партизанів. За довгим дописом „Ню Йорк Таймсу" з 20-го березня ц.р., в отих останніх виборах згинуло багато осіб (докладної цифри ще нема), не тільки з рук комуністичних партизанів, але й державного війська і поліції. Наприклад, згинув один голляндський журналіст, кореспондент британського пресового аґентства Ройтера, від стрілів з державного гелікоптера. Коли над'їхало вантажне авто з виразним знаком, що це телевізійна дружина, поліція перевіривши персональні довідки, всіх перепустила, але й відкрила по них вогонь, вбивши двох журналістів.

За коментарем у „Ню Йорк Таймсі" — американський Уряд волів би, щоби у Ель Салвадорі існував режим „політичної середини", а не крайнього правого крила. Але на телевізійному екрані можна було бачити і чути нового тамошнього президента Альфредо Крістіяні, який запевняв, що він заведе демократичний режим. Прикметник „демократичний" зазнав в цьому сторіччі різного зловживання. Большевики також твердять, що в СССР панує „соціялістична демократія" і комуністичні партизани в Ель Сальвадорі назвали свою організацію „Народним Визвольним Фронтом". Теперішній американський Уряд Джорджа Буша вже виразно виявив свій реалістично-прагматичний підхід до зовнішнього світу (і деяких внутрішніх проблем) і тому треба сподіватися, що він буде співпрацювати й підтримувати нову владу в Ель Сальвадорі, як виразно антикомуністичну. Чи і наскільки настане там демократія — покаже час. Вислід тамошніх виборів поганий для комуністів — тим самим добрий для антикомуністичного світу.

БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І КНИЖКИ
— НЕ БУДЕ Й УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ!

Н. Осока

СВІДЧЕННЯ ПРО ВЕЛИКИЙ ГОЛОД ДЛЯ ДОКУМЕНТАЛЬНОГО ФІЛЬМУ

Як уже повідомлялося, в Україні хочуть зробити документальний фільм про голод.

Газета „Культура і Життя" в ч. 10 з 5-го березня ц. р. опублікувала статтю режисера Миколи Лактіонова-Стезенка, який минулого року звернувся до населення України через совєтську пресу з проханням надсилати йому спогади і фотографії для документального фільму про голод.

У статті автор розповідає, що незабаром він отримав 98 листів із розповідями про колективізацію. Однак фотографій чи інших свідчень про голод не було. Тоді він сам почав їздити по селах і розмовляти з людьми. Старші люди, які пережили ті часи, ще й досі бояться відверто розповідати, однак після деяких пояснень, вони починали розповідати. Один чоловік з Донецької области навіть дав 400 скляних неґативів, залишених його батьком Марком Микитовичем Желєзняком, котрий намагався зфотографувати все, що траплялося йому на очі.

Більшість очевидців не мали фотографій, але пам'ять їхня зберегла страшні картини того не менш страшного часу і тепер вони стануть сюжетом кінофільму про голод під назвою „Тридцять третій".

Донченко Григорій Антонович, 1915 року народження, з села Надлак Кіровоградської области, розповів, що вчився тоді у Київській області та якось вирішив навідатись додому. „Йшов селами, навкруги пусто, тихо: ні півнів, ні собак не чути. Трупи валялися на узбіччях шляхів і під хатами, як дрова".

Жулинський Семен Олексійович, 1906 року народження, з села Вукитичеве, Кіровоградської области, розповів: „Люди не ходили, а пересувалися і тихенько конали де попало. Вночі йшли у поле наминали зерна, а потім вдома перетирали його з кукурудзяними качанами, додавали берести і пекли такі лампасики замість хліба. А коли почалися жнива, то не раз жатка переставала працювати, бо натрапляла на трупи і забивалася".

Терещенко Павло Іванович, 1913 року народження з Кагарлика Київської области, розповів: „У 1933 я працював у Архангельську. Там голоду не було. Я був біля батька, якого у 27-му нагородили грамотою за культурне ведення господарства, а в 29-му вислали, як куркуля. В Архангельську я працював наборщиком. Гроші висилав мамі на Україну. Це її врятувало, вона вижила. На Україні тоді був голод, а до Архангельська прибували вагони з хлібом. На вагонах крейдою було написано 'Київ-Архангельськ'."

Шестопал Олексій Олексійович, 1913 року народження, з села Стайки, Київської области, розповів: „Я був учителем. Працював на Донбасі. Якось приїхав на канікули додому, ...а мама моя лежить, умирає... А у мене було чотири брати — менших за мене. Вони були від другого батька, тому що мій батько був убитий у Першу світову війну і мама пішла за вдівця, у котрого було четверо дітей: Вася, Коля, Степан, Сашко. Так от, коли я зайшов до хати, мама лежить, один з хлопчиків уже помер... Про нього мама розповіла таке: лежав на печі, а потім раптом схопився, ...а біля порога стояла така мірка з попелом... Він схопив у жменю попелу, запхався і тут біля цієї мірки й помер.

У той день, коли я тільки приїхав і ледь переступив поріг, до мене кинулися Степан і Сашко.

— У тебе нема хлібця? Так жити хочеться, а я чую, що помру, — каже Сашко.

Я мав трохи хліба, дав їм обом по кусочку. Потім дав ще... Вони знову полізли на піч. Вранці став їх будити, то Сашко вже не дихав, а Степан відкрив очі і незабаром також помер".

Явдоха Семенівна Кочерга, 1913 року народження, розповіла: „Страшно було. Ото було беруть батьки дітей, зовсім малих, ведуть на станцію... скажуть посидь тут, а я піду куплю хліба чи картоплі... Та залишали дітей. Надіялися, що хтось, бува, підбере та здасть у дитячий будинок".

Голуб Іван Андрійович, 1925 року народження, зі станції Володарка, Київської области. „У той час ми жили у селі Ковалівка, Краснокутського району на Харківщині. Батько працював візником. Він возив на станцію хліб, який відбирали в людей по дворах. Якось приходить додому і каже: „Треба здати все — зерно, картоплю, квасолю, щоб нічого не лишилося, бо як знайдуть — дуже суворо покарають". Одвіз батько все, що мали, у колгосп, а мати питає: що ж тепер маємо їсти? На це батько бадьорим голосом відповів, що житимемо, як усі. А всім казали, що згодом даватимуть, розділятимуть порівну. Пройшов тиждень, другий. Ніхто нічого не дає. Вже всі кутки повимітали... А батько кожного дня возить на станцію зерно. Станція — 25 кілометрів від нас. А зима 1932-го була дуже люта. Мати каже батькові, щоб приніс додому хоч жменьку зерна. А батько такого зробити не міг, дуже чесний був. Одного разу прийшов додому чорний, як земля... Застудився і зліг. І вже не встав. Так і помер чи то від запалення легенів, чи від голоду.

Бабуся померла на моїх очах, упала в сінях — і все.

З нами жила ще тітка Марфуша. Яка вона там тітка!. Мені сім років, а тітці чотирнадцять. Якось ми вийшли на край поля, де посіяна пшениця. Марфуша зірвала кілька колосків, почала виминати зелені зернятка... Вимне декілька, дасть мені, й собі кине в рот. Ми так захопилися, що й не помітили, як до нас під'їхав сторож на коні. Під'їхав тихенько і батогом, батогом. Бив не мене, а тітку. Прийшли ми додому, вона

(Закінчення на стор. 3)

Ро-Ко

Рік Української Мови

Як то добре мати добрих провідників, які поведуть тебе куди слід. Наприклад, прийшов останній день старого року, і я не знав, яку „резолюцію" прийняти на наступний — уже цей — кращий, обильніший і щасливіший рік. Не думав я так про себе, бо забажалось мені щось зробити для справи — тепер навіть в Україну добриває гласність. А в мене, як за Брежнєва, чистий застій. І не знав я чому. Певно забув.

Добре, що нічого я не „резолюціонував", бо, як уже згадав вище, за мене рішення зробили наші провідники — сам СКВУ дав наказ, що цей рік, як в китайців Рік Смока, призначує Роком Української Мови. Так я відразу собі сказав: добре рішення, правильне, і найважливіше, практичне. Добре, бо навіть Шевченко сказав —„І чужого не цурайтесь — свого научайтесь..." Практичне, бо СКВУ не проголосив збірки на Рік Української Мови.

Як тільки СКВУ рішив, так я відразу прийняв цю резолюцію.

„Дуже легко буде, думаю: уже від першого дня пообіцяв я собі ні одним словечком не засмітити чистоти української мови. Це ж тільки один рік!" — потішав я себе.

Але добрими бажаннями встелена стежка до пекла, — дуже скоро я переконався. Уже того знаменного першого дня мій язик якось не хотів „вкладатися", як треба. Диво-дивне, почало мені бракувати цих кількох щоденних малих „англомовних" слів. А тепер доба інформації, то без них ніяк не обійдеться. Проте я не піддався. Але...

Розігнався я щось сказати своїй дружині і якраз забракло мені того так необхідного слова. Не буду гнати до словника по українську видозміну цього слова, бо забуду, що мав своїй жіночці сказати, а вона тепер така якась нетерплива. Махнув тільки зрезиґновано рукою.

З жіночкою, як з жіночкою, ще півбіди. Вона мене знає, як мою стару кишеню, тільки подивиться, і випередить мене саме тими словами, що я хотів їй висловити, але що з дітьми, онуками?

Онуків я відразу виключив, бо вони ще маленькі, а з малятами без психології ані руш. Не можу брати відповідальности за їхній психологічний стрес („стрес" є в українських словниках) — то хай ними займаються їхні батьки... і школи (вони ж ходять до української цілоденної школи). Зі своїми дітьми якось ще дам раду... як жінка в хаті. Коли зайде така ситуація, що якось мені не виходить, я відразу: „Хай бабця скаже". А бабця має свою мову до її дітей і онуків, таку, що навіть справжній професор не розшифрує без знайдення ключа до її коду. Коли моєї дружини нема в хаті, то тоді заходить — не часто — винятковий стан, і в такій ситуації хай мені вибачає і СКВУ, і Шевченко.

День за днем, поступово й послідовно я роблю проґрес, відчуваю, що добився повного успіху і задоволений, що прислужуюся великій нашій справі. Здається мені, що помагаю відборювати державні права українській мові в самому Києві — ми їм даємо приклад! Тільки моя дружина й діти кажуть, що дідо став чомусь маломовний...

Але то тільки один рік. Він так скоро мине, як наше літо на Алясці.

Роман Кухар

ТЕЛЕВІЗІЙНА ПЕРЕДАЧА ПРО ЦЕРКВУ В УКРАЇНІ

У мозаїці злободення цієї країни, де засоби масової комунікації наснажені різнорідністю новин — від кампанії проти нищівних наркотиків, на внутрішньому фронті, до звітів про визвольні рухи сателітних країн і рідше — поневолених народів в середині СССР, на зовнішньому, тільки незвичайно рідко, куди неспівмірно до важливости даних подій, можна відмітити якусь передачу на тему положення в Україні. Подія гльобальних розмірів мусіла б там відбутись, як от катастрофа в Чорнобильській нуклеарній електростанції 26-го квітня 1986 року, або просто якесь „чудо", щоб це належно в американській телевізії відзначити.

Тим то й відрадно було прослухати вельми цікаве звітування відомого кінопродуцента Джана Бирда про появу візії Божої Матері в Грушівській церкві в Україні 1987 року. Тисячі слухачів цієї країни бачили дану передачу на телевізійній лінії, рамках серії релігійних програм Матері Анджеліки (Mother Angelica, Irondale, Ala. 35201)

Програма з Джаном Бирдом, його звітом та дискусією на цю тему щодо його накручених фільмів з Межигор'я в Юґославії, а особливо з кінорепортажу про здвиг біля 500,000 прочан з усіх кінців України в пошану „Нашої Пані у Грушеві (Our Lady in Hrushiv) проходила 15-го березня ц. р. під час вечірньої передачі (8-ма год. східньоамериканського часу) в EWTN Catholic Cable Network, USA. Програму, що її слухають мільйони визнавців католицької віри в Америці, веде Мати Анджеліка (Series of Religious Programs, 24 hrs. a day, Catholic Cable Network, Birmingham, Ala.)

Серед найзамітніших прикмет цієї передачі на тему нашої Церкви в Україні належить відзначити зразкову об'єктивність звітодавця, його солідне освоєння суспільних та релігійних аспектів України і дуже прихильний тон викладу на тему проблематики поневоленої української нації. Достойний гість Джан Бирд кількакратно вказував на терпіння українського народу в безбожній совєтській займанщині, зокрема на переслідування ворожою, протинародною зладою Української Автокефальної й УКЦерков. У зв'язку з сучасним підневільним станом УКЦеркви в СССР, Бирд видвигнув дату її офіційної заборони, починаючи з 1946 року, насильне її опанування органами Російської Православної Церкви й теперішнє положення „в катакомбах", не зважаючи на новий курс генсека Ґорбачова „гласности й перестройки". А Україна, підкреслював звітодавець, перша з усіх країн світу, що поредалась опіці „своєї королеви, Пречистої Діви Марії", за володіння князя Київської Руси, Ярослава Мудрого, 950 років тому.

Про появу перед тисячними масами народу Божої Матері в Грушеві та про прощі до місця об'явлення і свідчення про те цілих народних груп та різних індивідуальних представників виготовив Джан Бирд основний кіномонтаж з подачею фактів та коментарів довкола даної події.

„Наша Пані з Грушева", — заявив кінопродуцент Дж. Бирд, — появилась між глибоко страдальним українським народом, аби його потішити і скріпити його моральні й фізичні сили, особливо після жахливої нуклеарної катастрофи в Чорнобиля. Мати Божа, звітував він, об'явилась тисячам прочан і взивала їх молитись за навернення совєтської влади й усього СССР до Христової віри. Під час усієї передачі Джан Бирд послідовно називав речі по імені, не змішуючи України з Росією, не вживаючи нашої національної назви з родівником „the", а постійно вживав терміну „Юкреїн". Ювілей Тисячоліття Християнства Руси в 1988 році належить правно Україні, а не Росії, відзначив він, бо християнство завів саме володар Руси, а не Росії, Володимир, у столиці предків українського народу, Києві, в 988 р. Звідти поширилось християнство по всьому Сході Европи, охоплюючи й корінні російські землі. Сама ж Росія почала формуватись щойно сотні років згодом, вияснив Дж. Бирд у своїх коментарях під час телевізійної передачі в дискусії з католицьким священиком — предсідником цієї програми.

Між новинами з останніх декількох тижнів щодо положення в Україні фільмовий продуцент Дж. Бирд подав слухачам програми інформацію про поновне арештування правозахисника Івана Геля, голови комітету за привернення УК Церкві її законних прав.

Джан Бирд заслуговує повністю на щиру вдячність українських слухачів обговорюваної телевізійної програми за його прихильний, змістовний і сумлінний звіт, що кидає жмуток світла правди на події в нашій батьківщині, яка й досі, доки не стане вільною, незалежною від Москви державою, залишається terra incognita на чужині.

За кіномонтажем Джана Бирда про події у Грушеві треба звертатись на ось таку адресу: Gateway Films, (Our Lady of Hrushiv, Ukraine), 2030 Wentz Church Rd., P. O. Box 540, Worcester, Pa. 19490.

Програма „Переслідувана Церква в Україні," буде повторена в неділю, 2-го квітня ц. р., о год. 10-ій вечора східнього часу на цій же станції телевізійної мережі EWT Network (канал 39-ий в околицях Ню Йорку).

Михайло Ситник

Березень

Місяць — посріблений селезень.
Ніч — чорне море без меж...
Що ж ти, березовий березень,
Знову мені принесеш?

Може любов, давню молодість,
Ту, що іще не забув,
Може в твоєму я холоді
Юність знайду голубу.

Може матусю заплакану
Кинеш в обійми мені.
Юність мою перелякану
В бурні розстріляні дні.

Може кохання утрачене
Знов поцілує мене,
Щастя, ніколи небачене,
Серце моє осяйне.

Може весняними зернами
Наша надія зійде,
Може додому повернемо
У березневий твій день.

Може за те я й люблю тебе,
Що на моєму путі
Тими очима нелютими
Мрії несеш золоті...

1946 рік

Анатоль Прасіцький

РЕФЛЕКСІЇ З ОБРАЗОТВОРЧОЇ ВИСТАВКИ М. ЗУБАРЯ

Виставки маестра Марка Зубаря відбулася у днях від 25-го лютого до 12-го березня 1989 року приміщеннях Українського Освітньо-Культурного Центру в Філядельфії.

Найбільше знаний в американському світі церковного вітражного мистецтва маестро М. Зубар є рівночасно знаним мистцем в іконописній кераміці (пано), в архітектурної величини металевій скульптурі та живописному портреті. Повним новатором М. Зубар виявив себе в іконостасній кераміці. Експериментуючи з новою технологією, він винайшов суміші складників та удосконалив способи випалювання кераміки, при допомозі якої він осягнув відмінні форми мистецького вислову. Про свої твори він каже, що, вживаючи відповідні техніки в них проявляється архаїзм поруч з модернізмом, а через те вони належать так до минулого, як і до будучого.

М. Зубар закінчив Академію Мистецтв в Дюсельдорфі (Німеччина), продовжував свої студії на архітектурному факультеті Пристонського університету.

Його мистецька кар'єра почалася після його праці проєктодавця церковних інтер'єрів у знаній архітектурній американській фірмі „Геролд Ваґонер". Надиханий церковним мистецтвом він проявив у ньому великі поступи. Майже без вийнятку його твори, згідно з мистецькою термінологією, є монументального характеру. Це відноситься також до портретів та більшости мальованих творів. На виставці в УОКЦ були заступлені, на жаль, лише 63 картини малого формату.

Хоч у загальному мистецтво дуже суб'єктивне, його таки треба розглядати маючи на увазі певні мистецькі принципи. М. Зубар без сумніву — мистець 60-их і 70-их років XX століття. Він, однак, зумів підхопити, засвоїти і примінити техніку клясиків XVII століття так само свобідно, як і техніку імпресіоналістів кінця XIX століття. Щоб зрозуміти малюнок М. Зубаря, вперше мусимо правильно бачити цей малюнок, не затримуючись на деталях, але розглядаючи цілість — це, що важливе і має певне значення. Ми мандруємо через життя і постійно приймаємо й інтерпретуємо певні оптичні ілюзії, як правду. Однак, коли перенесемо докладно ці ілюзії на полотно, малюнок якось не виглядає правдивим. Малювання — це штука найперше ствердити, що є зоровою реальністю, а опісля вміння перенести свою інтерпретацію цієї реальности на полотно. М. Зубар, як мистець, мусить дивитися глибше, щоб перенести тривимірний модель на двомірне полотно. Він селективно, зі зрозумінням, бачить, як реальність це, що на полотні, а не модель, що його малює. Він не малює те, що бачить, але те, що хоче бачити намальованим. Стає отже ясним, що мистець мусить мати концепт того, що хоче намалювати, бо щойно тоді він зможе намалювати те, що бачить так, як його уява йому каже.

Концепт — це плянування для розв'язки питань світла, простору, виміру, форми, кольору і т. д. Концепт вирішує, як викінчений малюнок буде виглядати. Всі славні твори не складні своїм концептом. Їм надають вартости ідеї вислову та оформлення, або концепти.

Повищі пояснення подані для кращого зрозуміння портретного мистецтва М. Зубаря. І так, коли розглядати портрет „Мадам М." ч. 2, можна зауважити надмірно велике лице жінки, що вилонюється із глибоких сірих тіней і поступово ясніє аж до кульмінаційної точки — очей. Прориваними монохроматними кольорами воно виступає на темному тлі майже в героїчний спосіб, особливо тому, що воно вчетверо побільшене. Для декого це може надто претенсійна розв'язка. Але коли портрет виявляє велику схожість і коли концепт вдало розв'язаний, то він викликає глибокі почуття. Коли обличчя на портреті виступає з глибоких тіней, насвітлене лише з одної сторони, то це наводить на думку внутрішні розшуки за чимсь більш тривалим, можливо вічним.

Спосіб насвітлення малюнків М. Зубаря, де не зовсім ясно, звідки береться світло, хоч не оригінальний, все таки завжди веде глядача до центральної, найголовнішої точки, де наше око хоче спочити. Подібний концепт вживали Рембрант і Караваджіо, що в своїх образах вживали драматичне освітлення, щоб розказати про небуденність події.

„Пророк", ч. 43, обличчя Христа — мученика, видовжене, аскетичне, з наявним впливом Ель Ґреко, виконане лиш двома кольорами, однак з безмежною райдугою відтіней, своєю невикінченістю пригадує нам сьогоднішній час і робить його безчасовим і нематеріяльним.

„Бог — син", ч. 53, обличчя Христа незаперечно кваліфікує М. Зубаря, як високої кляси природного іконописця. Вільноручний візантійський стиль нагадує дещо Врубльова.

Переважаюча більшість праць на виставці складалася зі загадочних, нереальних, часто крилатих персонажів у тривимірній формі. Майже всі вони мали багато спільних прикмет, як крила, великі очі, неясної форми одяг, що переходить у абстрактне тло, або часом у клясичні краєвиди, як це бувало в Леонардо да Вінчі.

Особливо майстерно виконав М. Зубар „Дівочий танок", ч. 19, де незаперечно підхоплений рух якихось чарівних, майже поетичних постатей.

„Марення душі", ч. 20, блакитно-сірий монохром з надзвичайним освітленням зображує привернення до життя єства, що відходило у вічність, приводить глядача до глибокої застанови.

„Першоцвіт", ч. 8; багатобарвна дівоча постать виконана надзвичайно делікатними пастелевими кольорами, схожа на казковий цвіт є таємнича і декоративна.

(Закінчення на стор. 3)

Доповідь у Ню Бранзвику

У зв'язку з подіями, що відбуваються у нашій Батьківщині — Україні, управа відділу УНСоюзу в Ню Бранзвику, Н. Дж., провела ширші сходини й доповідь, що відбулися 12-го березня ц.р.

Сходини відкрив секретар відділу О. Рінник і попросив о. П. Лабінського провести молитву, а відтак попросив проф. Радгерського університету Івана Головінського зробити про згадані події доповідь та рівночасно бути модератором панелю.

Професор Головінський почав свою доповідь уривком з поеми Тараса Шевченка: „Мені однаково, чи буду Я жить в Україні, чи ні...", а відтак порівняв нас у діяспорі та широко насвітлив у доповіді „Україна і ми сьогодні" боротьбу в Україні та нашу повинність приготовитися до обставин.

У панелі взяли участь проф. Володимир Стойко, інж. Р. Ратич, Я. Івахів, Матвіїв, інж. Геча, інж. Демедюк та багато інших. Вже було досить пізно й холодно в залі, а люди продовжували радитися — як і що ми можемо робити, щоб могти нести допомогу, бо в нас в Америці нема координуючого чинника і щоб не виглядало, що ми вихапуємось. На залі були люди різних політичних поглядів, але всі щиро бажали „разом стати", хотіли б бачити кінець партійній демагогії, бо Україну, може, знову „лукаві присплять і в огні окрадену збудять" — чи однаково буде їм?

О.Р.

В БРАЗИЛІЇ ТРАПИЛАСЯ летунська катастрофа. Пасажирський літак „Боїнг-707" місцевої компанії „Трансбразиль" з невідомих причин втратив контролю і впав на передмісті Сао-Павльо. агинули три летуни і 13 цивільних осіб на землі, а понад 200 були поранені. Літак загорівся і викликав пожежу близьких до нього хат.

НАВІТЬ РЕСПУБЛІКАНСЬКІ політики, що завжди виступають проти вашінгтонського бюрократизму, коли програють у виборах, то, не зважаючи на попередні застереження, старються в той чи інший спосіб залишитися в системі цього ж бюрократизму. Отже й нічого тут дивного, що Уряд президента Джорджа Буша подав їм допоміжню руку і так з трьох у листопаді побіджених сенаторів останій також найшов собі пристановище. Дейвид Карнс з Небраски буде найменований на голову Федеральної сільськогосподарської корпорації гіпотечних позичок, Чік Гехт з Невади наіменований амбасадором ЗСА на Багамські острови. Натомість Ловелл Вайкер з коннектикат буде професором в університеті Дожрдж Вашінгтон.

Карпатський Пещетарський Клюб
повідомляє та ввічливо запрошує своїх членів, приятелів, симпатиків та усе українське громадянство на
ВІДКРИТТЯ ВИСТАВКИ КАРТИН
із високогірської мандрівки в Гімалаях
НАШОГО ДОВГОЛІТНЬОГО ЧЛЕНА
ЯРОСЛАВА ВИЖНИЦЬКОГО
яка відбудеться
в неділю, 2-го квітня 1989 р., о год. 1-ій по пол.
в Ґалерії ОМУА при 136 Second Ave., New York, N.Y.
Виставка буде відчинена в будні дні від 6-8 веч., у суботи і неділі від 12-8 веч., та триватиме від 2-го до 12-го квітня 1989 року.
УПРАВА

Товариство Опіки над Українською Молоддю „Рідна Школа" у Філядельфії, Па.
— влаштовує —
Бенкет і Баль Абітурієнтів
в суботу, 3-го червня 1989 р., початок о год. 6:30 веч.
в залі Українського Освітньо-Культурного Центру
700 Cedar Rd., PHILADELPHIA, Pa.
на який запрошує молодь і громадянство міста Філядельфії і околиці.
В програмі: коктейл, програмова частина з роздачею дипломів і нагород, святкове слово, вечеря і забава під звуки оркестри "RAGING HUTSULS" до години 2-ої ранку.
Квитки вступу на Бенкет і Баль — 35.00 дол. для дорослих, 25.00 дол. для молоді
Квитки тільки на Баль — 15.00 дол. для дорослих, 10.00 дол. для молоді
Ближчі інформації можна одержати телефонуючи на (215) 641-0519 або (215) 474-7396

У виданні
ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ „СЛОВО"
вийшла друком чепурно видана книга відомого театрознавця
ВАЛЕРІЯНА РЕВУЦЬКОГО
під назвою
„НЕСКОРЕНІ БЕРЕЗІЛЬЦІ — ЙОСИП ГІРНЯК і ОЛІМПІЯ ДОБРОВОЛЬСЬКА"
Це розповідь про мистецький життєвий шлях двох передових майстрів української сцени Йосипа Гірняка й Олімпії Добровольської, що при їхній співдіяльності зростав найкращий український модерний театр „Березіль" під керівництвом геніяльного Леся Курбаса.
Книга видана на доброму папері, в ній кількадесять рідкісних фотознімок і репродукцій, багато документована, з відповідними індексами.
Книгу можна замовляти у „Свободі" Ціна: 20.00 дол.
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку.
ЗАМОВЛЯТИ
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Євген Могила...

(Закінчення зі стор. 1)

— Щоб однак представити широку картину діяльности мокрянського колективу, необхідно викликати в пам'яті минулі роки...

— Безперечно (далі вже мої розважання продовжує Євген Могила), ми виступаємо на сцені вже 16 років. Це вже третє покоління виконавців. Своїх батьків підмінили діти, тобто молодь, бо через колектив „пройшло" чимало молодих людей. І як в житті буває — танцювали і співали вони в „Ослав'янах" доки не повиходили заміж, не поженились і не роз'їхались по світі. Одні відходили, інші приходили, тільки я завжди залишаюся оцим „молодим". І щоб говорити про сьогодення мокрянського колективу, не можна не обминути оцих коротких спогадів.

Сьогодні „Ослав'яни" — це танцювально-вокальна група з капелею, тобто 36 виконавців разом зі мною, і поки що не передбачається збільшення кількості осіб.

— Думаю, що не тільки цей рік був для нас працьовитий, у минулих роках також про концерти „Ослав'ян" часто писалося на сторінках „Нашого слова". Прослідкуймо це однак на основі ваших виступів у 1988 році.

— Свої концертування почали ми у березні виступом з нагоди Шевченківських роковин у Ярославі, відтак у травні в Сяноці також концертом вшанували ми пам'ять Великого Кобзаря. Пізніше Морохів: участь у святкуванні 1000-ліття Хрищення Русі і там воєвідська кваліфікація „Ослав'ян" на свято до Свидника (Чехо-Словаччина), у червні — спеціяльний концерт для представників КСУТ-у (де вирішено справу програми, з якою ми представились свидницькій публіці) і 19-го червня — „Ослав'яни" на естраді свидницького свята.

Від кількох років беремо участь у Тижні Бескидської Культури. Концерти в рамках цих святкувань відбуваються, між іншим, у Віслі й Щирку, а виступають на них гуральські ансамблі, що, думаю, трошки вже знудились глядачам і тому, коли на сцені появляються „Ослав'яни", публіка оживає, бо це щось нового, іншого.

Виступали ми й під час Солінського Літа в Соліні та Полянчику. Саме в цій останній місцевості нашим концертом захопились представники влади Кросняншини і запросили нас до участі в Днях Кросна. Це запрошення — історична майже подія, адже мешканці міста вперше після війни побачили український ансамбль на сцені. Польська публіка була заскочена нашим таким вдалим концертом, що не хотіла повірити, що ми живемо і працюємо тут майже поруч у Мокрому. Концерт „Ослав'ян" місцеве бюро художніх імпрез записало на відео, крім цього, записало нас і присутнє на імпрезі японське телебачення. Так, що на наш виступ подивляться десь і в далекій країні квітучої вишні.

Це очевидно, лише деякі з-поміж 16 цьогорічних концертів. І всюди успіх, визнання, схвальні рецензії. Це вже дуже нас підбадьорило і спонукало до ще витривалішої праці і підвищування художнього рівня колективу, бо я; як керівник, не вважаю, що ми вже станули на найвищій сходинці, ні. Наш рівень — аматорський і будемо його в міру своїх можливостей підвищувати.

— Коли ми вже торкнулись художнього рівня ансамблю, розкажіть, будь ласка, як і в яких умовах ви його „здобуваєте", вдосконалюєте, підвищуєте?

— Перш за все мушу сказати, що „Ослав'яни" — це сільський колектив і його виконавці — це сільська запрацьована молодь, яка для вивчення і вдосконалення репертуару присвячує в основному неділі. Збираємося отже тільки раз на тиждень в неділю та під час проби вивчаємо пісні і танці. Але скільки можна зробити протягом чотирьох годин? Добре сталося, що вже від трьох років при опрацюванні та вивченні пісенного репертуару допомагає „Ослав'янам" вчитель музики Роман Другош із Загір'я. Це дуже віддана справі і працьовита людина, яка ще вдосконалюватиме свої музичні знання на вищих студіях.

Танці — це, звичайно, моя ділянка. Ще донедавна наші проби відбувалися в тісному преміщенні в Мокрому, щойно після встановлення дружніх контактів з рільничим підприємством в Репеді, можемо деякий час зустрічатись в його видній і просторій залі. А так, дивлячись на „Ослав'ян" з перспективи цих 16 років, не раз задумуюсь, що участь у колективі — це велика посвята оцих молодих людей, яких не манять іншого роду розваги, лише любов до рідної культури та несення її в першу чергу у розсіяні по країні українські середовища. Так загально можна сказати, що в ансамбль приходять і відходять люди, а проблеми залишаються однакові — відсутність у Мокрому просторого приміщення для проб і зберігання строїв та фінансового забезпечення колективу. Адже все ж таки ці „недоліки" поборює любов до рідної культури... Я також уже 16 років доїжджаю з Ясла до Мокрого на проби. А доїзд — це недоспані ночі, пізнє повернення додому і практично всі неділі — для колективу. Навіть не можу дивитись оцього недільного бразільського довжелезного кінофільму „В кам'яному колі", а дуже люблю актрису Люселію Сантос (Віржінію). З другого боку — 16 років доїжджати щотижня стільки кілометрів — це також посвята. Крім цього, ще щоденна професійна робота. Я вже не такий молодий, відчуваю втому. Однак з „Ослав'янами" буду працювати доки тільки зможу, бо є така потреб. Для мене дорога українська культура, рідний народ, якому хочеться донести якнайкращі культурні надбання.

— Я однак впевнена, що художні досягнення „Ослав'ян" — це для вас велика приємність, втіха.

— Очевидно, це нас всіх окрилює. Але мене особисто слава не надить. Хочу однак, щоб колектив діяв тоді, коли вже мене з ним не буде, бо для мене це велика справа і присутність ансамблю це підкреслення і нашого тут буття, плекання надбань української культури. А я є впевнений і маю на це докази, що завдяки виступам „Ослав'ян" багато-багато людей „повернулось з асиміляції" і освідомило собі свою національну приналежність. Це для нас задоволення, бо крім „Ослав'ян" й інші українські колективи мали також на це вплив. Думаю, що частіші виступи інших уескатівських ансамблів спричинилися б і до кращої ситуації українського шкільництва у Польщі. А мокрянський ансамбль вдоволений тим, що щось корисного робить для українського народу і його культури.

— Скажіть ще, будь ласка, з якою програмою „Ослав'яни" виступають сьогодні?

— Адже ж програма колективу складається з двох частин. Перша — це фолкльорна частина, в якій є бойківські і гуцульські танці й пісні. Натомість друга частина — це „Українська естрада". Але ми ще хочемо збагатити свою програму і тому робимо всі заходи, щоб приїхав до нас хореограф з України, точніше заслужений керівник та хореограф ансамблю „Галичина" зі Львова Ярослав Чуперчук, який поміг би нам краще допрацювати гуцульські і бойківські танці, бо ж він у цьому великий спеціяліст. Коли він приїде зі своїм асистентом, бо ж це вже літня людина, обіцяв, що спеціяльно для нас опрацює ще два танці. А вірю, що це здійсниться. Натомість для колективу зустріч з таким знавцем галицького фолкльору та його консультації будуть великою справою.

— Яку ролю для вас, як керівника колективу, мають строї, в яких виступають виконавці?

— Очевидно не меншу, ніж програма. Одяг виконавця — це естетична справа ансамблю. Завжди пам'ятаю і дбаю про те, щоб мої виконавці виходили на сцену у відпрасованому, відповідному до програми одязі. Строї мають велике значення для глядача. Як же приємно милувати око красунею в гарному українському національному одязі. Хочеться, щоб всі наші ансамблі мали справжні українські строї, але в наших умовах це неможливе. Вони страшно дорогі і звідки на це взяти фонди? Тому, в основному, кожен наш ансамбль забезпечується строями „на власну руку", тобто сам, неоднократно витягуючи з мальованої скрині ще бабусину сорочку чи спідницю, але цих скринь тепер також менше стало.

— А як ця справа тепер представляється в „Ослав'ян"?

— Зараз ми маємо нові строї. Це не є оригінальні бойківські, але наближені до них, тому, що для справжнього такого одягу сьогодні тут немає відповідних матеріялів. Ми вже для цього об'їздили майже цілу південну частину Польщі, були в Новому Тарзі, Закопаному та інших місцевостях, де шиють строї для гуцульських ансамблів, але сьогодні навіть такі кооперативи, як „Народне рукоділля" не має таких матеріялів. Нарешті купили ми те, що було, більш-менш схоже на потрібний нам матеріял, і з цього кравчині пошили одяг для членів „Ослав'ян". Комплектуємо також український народній одяг, шиються для хлопців бойківські кептарі, маємо свої місцеві мокрянські строї. Мусимо мати комплекти строїв для своєї програми на заокеанське турне, якщо воно здійсниться. Однак не будуть це такі строї, які шиють на Україні спеціяльні кооперативи, бо у нас інколи немає навіть відповідних для цього моделей. Хоч з другого боку відомо нам якими гарними і багатими строями запевнені гардероби ансамблів в Україні. Часом мріється, щоб хоч на мить зайти туди і помилувати око, не думаючи вже про купівлю, бо відомо — це великі гроші.

Ми стараємося як можемо придбати хоча такий одяг, на який нас стати. А маючи на думці заокеанський виїзд, мусимо не тільки працювати над вдосконаленням своєї програми, але й придбати строї. Адже гарний і відповідний до програми одяг виконавців, це мабуть, половина успіху колективу.

Свідчення...

Закінчення зі стор. 2

лягла і більше не встала. Померла...

А то одного разу баби дізналися, що за селом, біля кагатів були відкинуті кучі дрібних бурячків з гичкою.. І от сусідка Галя Гарячуха і мама вирішили піти до тих кагатів. Вони знали, що там є охоронник з берданкою. І по селу попереджали, — як хто прийде, то вбиватимуть на місці. І все ж вони пішли. Вже понабирали у мішки — та раптом бабахнув постріл. Галя зойкнула і затихла. Мати присіла за купою гички і завмерла. А охоронник, коли вже переконався, що вбив порушницю, пішов. Мама поволокла свій мішок за ріг комори, донесла бурячки додому і впала на порозі. А ми з сестрою накинулися на ті солодкі корінці й почали їсти просто сирими.

Я вважаю, що голод на Україні був зроблений штучно. Ні, це не помилка. Винен Сталін і всі, хто керував у той скрутний час".

Багато подібних свідчень зібрав режисер М. Лактіонов-Стезенко, який тепер продукує хронікально-документальний фільм про Великий голод.

„Якось на студії мені запропонували прочитати короткометражний сценарій Оксани Татаренко 'Гіркий хліб' про голод на Україні в 1932-1933 роках, — розповідає режисер. — Я відразу, без найменших вагань, погодився на його реалізацію. На той час я навіть приблизно не уявляв, наскільки бідні наші архіви: жодного метра живої кінохроніки, жодної фотографії, що відбивала б оті трагічні часи. Навіть у газетах голод не лишив сліду. Ніби такої біди не було взагалі. Що ж робити? Що знімати? Вирішив через газету 'Сільські Вісті' звернутися до громадян".

Як бачимо, не легко нашим братам в Україні заповнити „білу пляму" про голод 1930-их років, та все ж матеріялів поступово набралося стільки, що в короткометражний фільм уже не вміщаються.

Рефлексії...

Закінчення зі стор. 2.

Майже всі малюнки М. Зубаря мають якусь таємну властивість. Без уваги на предмет М. Зубар спроможний знайти в ньому щось, що висуває його з буденної пересічі у сферу поезії.

М. Зубар диспонує широким діяпазоном техніки і стилю, від клясичного до імпресіоналістичного та цілковито абстрактного. Творити мистецтво означає ризикувати. Хист — це здібність ризикувати, зважитися, знаходити нові розв'язки різними способами і дорогами, а у випадку малярства, це застосування нових форм, нових кольорових зіставлень і т. д. М. Зубар шукає більше за надхненням, як за формами. Важливим є те, що М. Зубар, хоч не є творець цілого нового напрямку малярства, то він і не ілюстратор. Його власний поетично-експресіоналістичний стиль, загадкові розв'язки проблем, ніжні барви, майже до їх відсутности, його проста, майже невикінчена техніка мазків постійно викликають у глядача найрізноманітніші почуття. Тому в моєму нотатнику М. Зубар є записаний, як непересічний мистець.

НОВООБРАНИЙ ПРЕЗИДЕНТ в Ель Сальвадорі Альфредо Крістіяні заявив кореспондентам, що він у багатьох відношеннях продовжуватиме дотеперішню політику президента Хозе Наполеона Дуарте та шануватиме права людини в кожному відношенні. Він виступив із закликом до усіх політичних партій об'єднати свої зусилля у боротьбі за мир, добробут, права людини і здорову економіку. Крістіяні запевнив керівників інших політичних партій і нарід, що він повідомив про свої наміри Уряд З'єднаних Стейтів Америки і „вони знають, що я буду притримуватись принципів свободи і демократії".

Українське Історичне Товариство
ділиться сумною вісткою з Членством УІТ і Громадянством,
що 8-го березня 1989 р. в Сіятлі, стейт Вашінгтон відійшов у Вічність дійсний член УІТ і співробітник „Українського Історика", автор фундаментального видання УІТ „Українсько-японські взаємини", дослідник далекосхідніх відносин і публіцист

СВ. П.
ІВАН СВІТ
Родині Покійного складає найщиріші співчуття
УПРАВА УІТ

GRAND OPENING
NEW

ST. MARKS & 2nd AVE
(212) 777-5574
DINNER FOR TWO
$6.95
EARLY BIRD SPECIAL NOON — 6:30
2 HALF CHICKENS DINNERS
2 CUPS OF CHICKEN VEG. SOUPS
SERVED WITH CORN BREAD AND POTATOES
TAKE OUT / DELIVERY
BBQ DISCOUNT COUPON
St. Marks & 2nd Ave.
(212) 777-5574
BRING IN AD COUPON

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!
UFU Foundation, Inc
203 Second Avenue
New York, N.Y. 10003

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ
136 Друга Авеню, ДІМ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ
запрошує своїх Членів і Прихильників на
ДОПОВІДЬ
проф. Володимира Трембіцького
„70-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ (1918-1920 РОКІВ) У ВІДНОШЕННІ ДО СИТУАЦІЇ В УКРАЇНІ, В ЕМІҐРАЦІЇ, ТА ДО ЗАХІДНІХ ЕКСПЕРТІВ У СХІДНІХ СПРАВАХ"
Доповідь відбудеться
в п'ятницю, 31-го березня 1989 р., початок о 7-ій год. веч.
Запрошуємо до дискусії, що відбудеться після доповіді.

ПОВІДОМЛЕННЯ
106-ий Відділ УНС ім. св. о. Миколая в Чикаґо, Ілл.

Управа 106-го Відділу УНС ім. св. о. Миколая в Чикаґо повідомляє своїх членів, **що від 1-го березня ц. р. обов'язки фінансового секретаря нашого Відділу виконує**

Григорій Дронь

Рівночасно інформуємо, що членські вкладки до УНС можна вплачувати фін. секретареві ГРИГОРІЄВІ ДРОНЕВІ або скарбникові МИХАЙЛОВІ МАРЧУКОВІ кожної неділі від години 11-ої ранку до 1-ої по полудні в залі під катедрою св. о. Миколая, або висилати поштою на адресу:

H. Dron
2325 W. Rice, Chicago, Ill. 60622

Управа Відділу

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу ПІТТСБУРҐ, ПА.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в неділю, 2-го квітня 1989 р., год. 2-га по пол.
at 600 Glenwood Avenue, AMBRIDGE, PA.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів:

24, 41, 53, 56, 63, 91, 96, 109, 113, 120, 126, 132, 161, 264, 276, 296, 338, 481.

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

ПРОГРАМА НАРАД:

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Ствердження правосильности зборів
3. Вибір Президії
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і їх прийняття
7. Вибір нової Управи
8. Слово головного предсідника УНСоюзу д-р ІВАНА О. ФЛИСА
9. Плян праці на біжучий рік
10. Внески і запити
11. Закриття Загальних Зборів

У нарадах візьмуть участь:

д-р Іван О. Флис, головний предсідник УНС
Андрій Джула, головний радний УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Андрій Джула, голова
Дмитро Головатий, секретар **Йосиф Надзак,** касир

Приймається оголошення

СВЯТОЧНИХ ВЕЛИКОДНІХ ПОБАЖАНЬ у „Свободі"

Адміністрація „СВОБОДИ" запрошує ВШановних Читачів, Установи, Організації, Товариства, Професіоналістів, Купців і все Громадянство передати свої традиційні святочні привіти у збільшеному Великодньому числі, що зайдуть у найдальші закутини світу.

Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартости і значення.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ:

1 цаль через 1 шпальту	$ 7.00
1 цаль через 2 шпальти	10.00
2 цалі через 2 шпальти	20.00
3 цалі через 2 шпальти	30.00
4 цалі через 2 шпальти	40.00
5 цалів через 2 шпальти	50.00
6 цалів через 2 шпальти	60.00

та в інших розмірах

ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ:

до 15-го квітня 1989 р. за старим стилем

Зголошення святочних побажань, **РАЗОМ з ГРОШОВОЮ ОПЛАТОЮ**, залежно від величини оголошень, надсилати до

"SVOBODA"
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

Школа — надбання громади

Третя кляса школи св. Івана Хрестителя під час посвячення у свято Йордану.

Кожна громада мусить забезпечити свою майбутність, а її майбутність то є її молодь. Молодим треба присвятити багато часу, терпеливости, знання і любови, бо та молодь продовжуватиме мрії, ідеали, надії та традиції своїх батьків, священиків та учителів.

Громада Нюарку, Н. Дж., ще понад 50 років тому застановилася над тим питанням і заснувала українську католицьку школу св. Івана Хрестителя. Та школа за ті роки вишколила сотні учнів, а багато з них перебрали провід у наших громадах. Сьогодні школа св. Івана є останньою виключно українською школою на сході Америки і до неї доїжджають учні з понад 20-ох інших міст. Ця школа має високий академічний рівень, приємну атмосферу і солідну підтримку батьків.

Щороку Кружок Матерей при школі св. Івана влаштовує різні культурні, товариські, розвагові і заробіткові імпрези. Цієї весни Кружок Матерей влаштовує льотерію і звертається не лише до нюаркської громади але також до інших громад Ню Джерзі та околичних стейтів за підтримкою. Вони надіються, що всі їх підтримають та що школа св. Івана Хрестителя дальше буде виховувати своїх учнів на добрих українців і добрих громадян Америки.

Н. Н.

ЗАМОВЛЯЙТИ ПОШТОЮ
УКРАЇНСЬКІ ПЛАТІВКИ та КАСЕТИ

Великий вибір народних пісень, танців, популярних мелодій, інструментальної музики до танців, сучасної музики та інших.

Також маємо на складі
АЛЬБОМ ЗЛОЖЕНИЙ З 4-ох ПЛАТІВОК
та кольорову книжку
З ПОСВЯЧЕННЯ СВ. СОФІЇ у РИМІ
Кількість ограничена
По даровий каталог писати:

APON RECORD COMPANY, INC.
P.O. Box 3082 Steinway St., Long Island City, N.Y. 11103
Tel.: (718) 721-5599
(Українським крамницям, гуртівням — знижка)

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу ОЛБАНСЬКОЇ ОКРУГИ, Н. Й.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу, 22-го квітня 1989 р. о год. 3-ій по пол. в залі Українського Клюбу
402 25th, Watervliet, N.Y.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делеґати, та по два делеґати наступних Відділів:

13, 57, 88, 150, 191, 266, 476, 477.

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо

ПРОГРАМА НАРАД

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Ствердження правосильности зборів
3. Вибір Президії
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і їх прийняття
7. Вибір нової Управи
8. Слово головного предсідника УНСоюзу д-ра ІВАНА О. ФЛИСА
9. Плян праці на біжучий рік
10. Внески і запити
11. Закриття Загальних Зборів

У нарадах візьмуть участь

д-р Іван О. Флис, головний предсідник УНС
Володимир Квас, головний радний

За УПРАВУ ОКРУГИ

Павло Шевчук, голова
Іван Дурбак, секретар української мови
Петро Урбан, секретар англійської мови
Володимир Варшона, касир

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

УСВТ „Ч. Січ" — Принстон С К — 0:1

Принстон, 5-го березня. — Були це чвертьфінальні змагання за чашу Ню Джерзі, в яких „Ч. Січ" зазнала поразки вислідом 0:1 і цим самим була елімінована від дальшої участі в цій серії ігор. Єдиного ґоля, що вирішив долю тієї зустрічі, господарі здобули з карного стрілу в 51-ій хвилині, після того як оборонець Науменко шорстко зупинив на карному полі напасника Принстону. Протягом тієї зустрічі наші футболісти були вповні рівнорядними суперниками господарів, створили кілька добрих нагод до здобуття ґолів. Одначе в цьому першому виступі в зимових місяцях недописали чолові снайпери, м'яч із стрілів яких пролітав поруч або понад ворота Принстону.

Склад „Ч. Січі" в цих змаганнях: Хамуляк, Т. Науменко, Ромійо, В. Науменко, Павлюс, Торій, Брієнза, Іден, І. Чижович, Вітерій, Бакун, Мелет, Дворський. Провідник і тренер Є. Чижович.

В суботу 25-го лютого ц.р. „Ч. Січ" взяла участь в футбольному турнірі в закритій залі в Мангатан коледжі в Ню Йорку, в якому здобула такі висліди:

„Ч. Січ" — Сент Джан університет	1:0
„Ч. Січ" — Айона університет	2:3
„Ч. Січ" — Мангатан коледж	0:0
„Ч. Січ" — Фейрфілд коледж	2:1

„Ч. Січ" — віцечемпіон турніру відбиванкової асоціяції

Ґарден Сити, Н. Й., 5 березня. — Згідно з календарем Відбиванкової Асоціяції східніх ЗСА, тут у спортових залях Нассо коммюніті коледжу, відбувся черговий офіційний турнір жіночих дружин, в якому українок репрезентувала дружина „Ч. Січі". Змагання звітового турніру проходили круговою системою і на закінчення дві чолові дружини відбули фінальну гру за звання чемпіонок і віцечемпіонок.

Висліди змагань дружини „Ч. Січі":

„Ч. Січ" — Лонг Айленд ВК	6:15	8:15
„Ч. Січ" — В. Ворріорс ВК	15:12	8:15
„Ч. Січ" — Фляминго ВК	16:14	15:9
„Ч. Січ" — Парсиппані ВК	10:15	15:13

Після закінчення розгривок в групі „Ч. Січі" і „В. Ворріорс" зайняли спільне II-ге місце і тому провід турніру зарядив елімінаційну гру між ними, в якій перемогла наша дружина — 15:11, 15:8. Негайно по закінченні цих змагань з огляду на пізній час „Ч. Січ" була змушена приступити до фінальної гри, без відпочинку. Очевидно ця обставина причинилася до зниження рівня гри нашої дружини, якій ще вистачило сил в першому сеті, що його виграли з сильними конкурентками Лонг Айленду — 16:14, в чергових двох виграли суперниці — 15:6, 15:10 із цим званням чемпіонок. „Ч. Січ" втретє в сезоні здобула нагороди віце-чемпіонок.

Кінцевий показник чолової трійки туніру:

1. Лонг Айленд, Н. Й. ВК,
2. УСВТ „Ч. Січ" Н. Дж.,
3. В. Ворріорс ВК, Н. Й.

Склад „Ч. Січі" в цьому турнірі: С. Моравська-Гейлі, С. Дівис, Н. Моравська, М. Орел-Вітман, С. Лопатовська, М. Пірс. Провідник і теренер Павло Гейлі.

Річні загальні збори УСВТ „Ч. Січ"

Звичайні Річні загальні збори УСВТ „Ч. Січ" відбудуться в суботу, 8-го квітня 1989 року у власному домі при 680 Сенфорд Авеню в Нюарку. Ці 65-ті з ряду Загальні збори Т-ва розпічнуться в год. 6-ій веч. На порядку дня: відкриття, відчитання протоколу з минулорічних зборів, звіти уступаючої управи, дискусія над звітами, звіт контрольної комісії, уділення абсолюторії, вибір управи на біжучий рік, закриття зборів. Після закінчення зборів відбудеться товариське прийняття, перекуска, гутірки. Усі Члени Т-ва зобов'язані взяти участь в цих важливих зборах.

Відбиванковий турнір УСЦАК

Провід відбиванкової ланки УСВТ „Ч. Січ" назначений ланковим УСЦАК перепровадити відбиванкові першенства Української спортової Централі Америки і Канади. Згідно з цим рішенням усі змагання цього 32-го з ряду відбиванкового турніру відбудуться в суботу, 15-го квітня ц.р. в спортових залях середньої школи Коламбія в Мейплвуді. Змагання проходитимуть в групах: жіночій, чоловіків, юначок й юнаків. Дружини Делеґатури-Схід рівночасно змагатимуться за нагороди тієї делеґатури.

Загальні збори УСЦАК

Управа УСЦАК повідомляє усі українські спортові осередки, що чергові загальні збори централі, відбудуться в суботу, 22-го квітня 1989 року на Союзівці. Реєстрація делеґатів о год. 12-ій в полудне.

Пригадуємо, що згідно зі статтею IV статуту: „Спортові Т-ва, клюби і активні спортові ланки, секції при молодечих організаціях, що є дійсними членами УСЦАК, висилають на Загальні збори УСЦАК по три делеґати, які мають право голосувати і бути вибраними до управи Централі. Усі дійсні члени УСЦАК, уповноважені на заг. збори, мусять мати вирівняну членську вкладку.

Ю. Семенко — знову першун шахового турніру

Як повідомляють шахові відділи німецької преси, також цього року перше-друге місце в шаховому чемпіонаті сеньйорів Мюнхену здобув українець Ю. Семенко. Матч між двома першунами не відбудеться, бо, як легко глузуючи, заявив керівник турнірів обласного шахового об'єднання Мюнхену національний суддя А. Альт, в СССР зараз також два чемпіони, між якими не буде вирішального матчу. Обидвох переможців, старших шахістів Мюнхену, вшанують спільно влітку ц.р. в час шахового конґресу Баварії й вручуть їм почесні грамоти.

(от)

Канадська школа відзначила наше Тисячоліття

Хлоп'яча Хорова Школа св. Михайла в Торонто дає щорічно різдвяні концерти в Мессі Голл. Концерти є три вечорі підряд, і квитки є постійно випродані, бо якість виконуваної музики є завжди дуже добра. Багато торонтонців вже уважає майже своїм ритуалом почати різдвяний сезон концертом Школи св. Михайла, студенти якої є знані із співу в часі літургій в катедрі св. Михайла та концертними турами по Канаді, ЗСА та Европі. Обов'язком студентів школи, від 3 до 13 кляси, крім шкільних предметів є вивчати музику та співати в хорах, залежно від віку хлопця.

Цьогорічний концерт різнився від інших мабуть тим, що декорацією сцени був гарно виконаний малюнок чудової української церковці в центрі сцени над хористами, а з лівого боку візантійський ангел.

Хори: початковий — 3-4 кляси, „джуньйори" — 5-6 кляси, тенори і баси, та „сеньйори" — сопрани, альти, тенори та баси мали окремі виступи з цікавою програмою. На закінчення концерту всі хори разом (крім найменших) співали кілька колядок під диригуванням отця Б. Армстронґа. Цього року понад 300 учнів школи співали, між іншими творами, „Щедрика" Леонтовича. В програмі було зазначено: „Carol of the Bells" — українська коляда Леонтовича в обробці Вілуського. А тоді: „Ми вітаємо Тисячоліття Християнства в Україні" англійською мовою.

І так понад 6,000 учасників трьох концертів мали нагоду не тільки насолоджуватися знаменитим виконанням „Щедрика" Леонтовича, але й довідатися про наш великий Ювілей! В школі є кілька учнів українців і дві учительки українки.

О.Б.С.

Товариська зустріч абсольвентів Карльсфельдської гімназії

Комітет підготови другої зустрічі абсольвентів української гімназії Мюнхен-Карльсфельд повідомляє, що друга товариська зустріч відбудеться 24-25-го червня 1989 року на Союзівці.

Перша зустріч, яка відбулася 27-28-го червня 1987 року на Союзівці, дала поштовх, щоб відбувати такі зустрічі частіше. Зустріч була для колишніх абсольвентів, яким обставини дозволили приїхати, доброю нагодою зустрітися з товаришами, згадати разом свою молодість після сорока або більше років.

Працівники Союзівки з її управителем В. Квасом зробили все, щоб учасники зустрічі почувалися на їхній оселі якнайкраще. До зміцнення дружньої атмосфери багато причинилися спільні обіди, сніданок, а особливо вечеря-бенкет.

Після успішної першої зустрічі, на прохання присутніх, цей самий підготовчий комітет взявся за підготову другої зустрічі. Тому закликаємо всіх професорів, товаришок і товаришів приїхати з родинами на зустріч, привезти спомини та багато гумору.

Підготовчий комітет у складі: Віра Моканюк-Кушнір — голова, Роман Микита, Марійка Струмінська-Борковська, Христя Терлецька-Кордуба, Зенон Салевич, Роман Трохимчук, Ірена Бандера-Чайковська, Микола Ставничий, Тереня Шарко-Бень, Петро Ґой та Ліда Данилюк-Домараз — члени, запрошує професорів, колишніх абсольвентів з родинами приїхати на цю зустріч, щоб ще раз себе пригадати та спільно провести час.

Комітет докладе всіх зусиль, щоб ця зустріч була успішною та щоб наша дружба, відновлена на першій зустрічі, закріпилася.

Роман Микита

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 9-го КВІТНЯ 1989 р.

Чикаґо, Ілл. Річні загальні збори 301-го Відд. Т-ва ім. Д. Вітовського о год. 12-ій дня в приміщенні парафії св. Андрія в Аддісон, Ілл. Присутність членів обов'язкова. В разі неприсутності статутом передбаченої кількости членів, збори відбудуться годину пізніше. — Ю. Паславський, гол., П. Врублівський, секр.

ARKA Company DEPARTMENT STORE
26 First Avenue
New York, N.Y. 10009
Tel.: (212) 473-3550

НА ВЕЛИКДЕНЬ! Вже маємо: чудові писанки, святочні картки, прибори для писання писанок, і інше.

● РОЗШУКИ ●

ВАЛЕРІЙ ПЕРЕТЯТКО, 25 літ, уроджений на Полтавщині, пошукує **ВОЛОДИМИРА МИКОЛАЄВИЧА ПАРХОМЕНКО** нар. 1943 р. в Полтавській обл., Глобинському р-ні, с. Фрунзівка. Тепер він має проживати у Ню Йорку. Проситься зголошуватися до **Українського Народного Союзу.**

● BUSINESS SERVICE ●

ГРОШІ до СССР
1 РУБЕЛЬ ВКЛЮЧАЄ ВСЕ
$2.10

(Включена достава і забезпечення)
(Мінімальне замовлення — 30 руб.)
Ціни відповідають нинішньому курсові іноземної валюти і підлягають будь-яким оподаткуванням і змінам що можуть статися до вручення.

ОФІЦІЙНІ ПЕРЕКАЗИ.
ВСІ ПЛАТНОСТІ ПОВНІСТЮ ҐАРАНТОВАНІ.
ВАМ ПОСИЛАЄТЬСЯ РОЗПИСКА.
ЛІЦЕНЗОВАНІ І ЗАБЕЗПЕЧЕНІ ЗАПОРУКОЮ.

GRAMERCY SHIPPING, INC.
744 Broad Street
Newark, N.J. 07102
Est. 1947

●FUNERAL DIRECTORS●

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУЇС НАЙҐРО — директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

НЮЙОРКСЬКА ПРОВІДНА КРАМНИЦЯ КОВБАС ТА НІМЕЦЬКІ СПЕЦІЯЛЬНОСТІ!

SCHALLER & WEBER

Дім якостей — Різні м'ясні вироби, свіже м'ясиво до варення і печення, ковбаски, шинки.

10 ВЕЛИКИХ КРАМНИЦЬ 10

NEW YORK — 1654 Second Avenue (85-86 Sts.)	TR 9-3047
ASTORIA — 28-28 Steinway Avenue	AS 4-3210
FRANKLIN SQUARE, L.I. — 981 Hempstead Tpk	437-7677
FLORAL PARK, L.I. — 259 — 17 Hillside Avenue	343-6116
DANBURY, Conn. — Danbury Gourmet, 296 Main Street	(203) 744-6857
NORWOOD, Mass. — Meat and Wursthaus — 950 Boston Providence Highway	(617) 762-9095
WAYNE, N.J. — 1234 Willowbrook Mall	(201) 785-0542
FARMINGTON, Conn. — Hans and Fritz Deli., 270 Farmington Avenue	(203) 677-7000
NEW: RIDGEWOOD, N.Y. — Eddy's Prime Meats — 71-27 Myrtle Avenue	(718) 821-7262
RINGWOOD, N.J. — Alpine Deli. — 1165 Greenwood Lake TPK	(201) 728-1646

Англійське **видання**

ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНИ

за редакцією **ВОЛОДИМИРА КУБІЙОВИЧА,**
діючий редактор **ДАНИЛО ГУЗАР-СТРУК**
1-ий і 2-ий з циклів п'ятьох томів, які мають вийти до 1992 р.

A-F — 119.50 дол. — 968 стор.
G-K — 125.00 дол. — 737 стор.

Альфабетична Енциклопедія України, базована на 25 роках праці, комплетне зревідоване і доповнене видання 'Енциклопедії Українознавства' вповні ілюстроване кольоровими і чорно-білими фотографіями і численними мапами, першорядний покажчик життя і культури українців в Україні і діяспорі.

Видання University of Toronto Press, накладом Канадського Інституту Українських Студій, Наукового Товариства ім. Шевченка і Канадської Фундації Українських Студій.

Набувати можна у книгарні Свободи
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Мешканців стейту Ню Джерзі обов'язує додати до ціни 6% стейтового податку.

КОЛИ ПОДОРОЖУЄТЕ:
- АВТОМ власним або чужим
- АВТОБУСОМ
- ПОЇЗДОМ
- ЛІТАКОМ
- чи КОРАБЛЕМ

всюди і завжди хоронить Вас

акцидентова грамота УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

ПАМ'ЯТНИКИ
з різних ґранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавнд Бруку, св. Духа в Гемптонбурґу, та інших.
ВІДОМА СОЛІДНА ФІРМА
Cypress Hills Monuments
Власник — українець ВОЛОДИМИР БІЛЯНСЬКИЙ,
К. М. КАРДОВИЧ і О. ЛОБАЧЕВСЬКА
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel.: (718) 277-2332
Відкрито кожного дня, в суботу включно, від 9 - 5 по пол., в неділю від 10-4 по пол.
На бажання і для вигоди клієнтів радо заїдемо до Вашого дому з проєктами й порадами.

SENKO FUNERAL HOME
213 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y.
(718) 388-4416

HEMPSTEAD FUNERAL HOME
89 Peninsula Blvd., Hempstead, L.I.
(516) 481-7460
24 HOURS A DAY